

Gemeente Renkum

Generaal Urquhartlaan 4
6861 GG Oosterbeek

Postbus 9100
6860 HA Oosterbeek
Telefoon (026) 33 48 111
Fax (026) 33 48 310

Internet www.renkum.nl

IBAN NL02BNGH0285007076
KvK 09215649

Leden van de gemeenteraad

Datum 10 december 2019 Onderwerp "Samen aan zet" transformatieplan: transformatie beschermd thuis

Beste leden van de gemeenteraad,

Wij stellen u voor kennis te nemen van ons besluit:

1. het transformatieplan beschermd thuis "Samen aan zet 2019-2021" vast te stellen als basis voor de regionale afspraken binnen de regio Centraal Gelderland.
2. het transformatieplan beschermd thuis "Samen aan zet 2019-2021" ter informatie aan de gemeenteraad door te geleiden met bijgevoegde raadsinformatiebrief.

De VNG en het ministerie van VWS hebben in 2015 met elkaar afgesproken dat de middelen voor decentralisatie beschermd wonen, naar de centrumgemeente – voor ons Arnhem – zouden gaan. Zoals in de wet is beschreven, zijn wij als regiogemeenten, wel vanaf 2015 zelf verantwoordelijk geworden voor de uitvoering van beschermd wonen. Wij hebben alleen niet zelf de middelen tot onze beschikking. Per 2021 komt daar verandering in. De middelen voor beschermd wonen, maatschappelijke opvang en begeleiding worden per 2022 langs een 10-jarig ingroeipad geleidelijk aan van historisch naar objectief verdeeld over iedere individuele gemeente. In 2021 vindt de verdeling nog 100% historisch plaats.

Sinds 2015 zijn wij als regio Centraal Gelderland begonnen met het transformeren van het beschermd wonen naar beschermd thuis waarbij wij wonen en zorg zoveel mogelijk proberen te scheiden. Het uitgangspunt is om inwoners, waar nodig, zoveel mogelijk beschermd thuis te laten wonen waarbij de zorg naar behoefte op- en af kan worden geschaald. Een kleine groep zal aangewezen blijven op een intramurale 24uurs-toezicht-woonvoorziening. Wij beraden ons in regionaal samenwerkingsverband over de daarvoor benodigde intramurale capaciteit en de regionale spreiding daarvan met een gezamenlijke regionale verantwoordelijkheid. De wijze van transformeren komt voort uit het advies van de Commissie Toekomst Beschermd Wonen (commissie Dannenberg). In het voorjaar van 2016 hebben de ministeries van VWS en BZK en de VNG overeenstemming bereikt over de implementatie van dit advies dat als kern heeft om

Uw brief van

Uw kenmerk

Behandeld door

Verzenddatum van deze brief

Ons kenmerk

M.D.L.M. (Marjon) Opgenoort-Peeters

(026) 33 48 577

Bijlage

17 DEC 2019

101989

m.opgenoort@renkum.nl

5

inwoners met een psychische kwetsbaarheid zoveel mogelijk een beschermd thuis te bieden in plaats van het wonen in een instelling. Het principe van een inclusieve samenleving.

Om vorm en inhoud te kunnen geven aan de door-decentralisatie van beschermd wonen en maatschappelijke opvang vanuit de centrumgemeente wordt regionale samenwerking vanuit het rijk verplicht gesteld. Voor onze regio Centraal Gelderland betekenen de landelijke afspraken een verdere opbouw van lokaal beleid voor de betreffende groep mensen met een intensieve zorg- en ondersteuningsvraag vanwege psychische kwetsbaarheid. En het betekent een geleidelijke afbouw van de regionale voorzieningen die in onze regio aanwezig zijn. Met het regionale transformatieplan geven wij hier uitvoering aan.

Het transformatieplan "Samen aan zet" kent 4 ontwikkellijnen:

1. Versterken van de lokale infrastructuur, met aandacht voor preventie;
2. Inregelen van het gezamenlijk regionaal georganiseerd aanbod voor opvang en intramuraal beschermd wonen (vangnet);
3. Toegang: lokale toegang en toegang tot regionaal georganiseerd aanbod (vangnet);
4. Wonen: voldoende passende woningen, spreiding daarvan en diversiteit aan woonvormen.

Op deze ontwikkellijnen worden regionaal afspraken gemaakt. Deze afspraken worden vervolgens vertaald naar lokale acties en afspraken. In het kader van ontwikkellijn 2 en 4 maken wij ons regionaal sterk voor de onderstaande invulling:

- In onze regio (als totaal) hebben mensen een stabiele woonplek nodig, midden in de samenleving.
- Wij kiezen daarbij voor maximaal uitgaan van (versterking van) eigen mogelijkheden en eigen regie om een eigen thuis mogelijk te maken en uitstroom uit voorzieningen te bevorderen: waarbij wij ook deze uitstroom regionaal dekkend willen vormgeven.
- Verblijfsvoorzieningen zijn kleinschalig en regionaal dekkend.

Kortom: wij willen hiermee toe naar een breed palet van (zo nodig beschermde) woonplekken voor kwetsbare inwoners in uiteenlopende woonvarianten met flexibele begeleiding, waar nodig met 7 x 24 uren woonvoorzieningen voor een kleine groep mensen die hier tijdelijk verblijft (regionaal vangnet). Als speerpunt 5: woonvormen voor bijzondere doelgroepen, is dit onderdeel van de nota wonen waarmee door u in september is ingestemd.

Om aan de ontwikkellijnen, en onze nadere invulling, inhoud te kunnen geven is het noodzakelijk en gewenst om regionaal goed samen te werken. Op welke manier wij dit het beste kunnen doen, willen wij uitwerken in regionale samenwerkingsafspraken. Het doel van deze afspraken is 3-ledig:

- Het is noodzakelijk om cliënten op een passende manier te kunnen blijven ondersteunen;
- We hebben in Centraal Gelderland bovengemiddeld veel zorgplekken en opzichte van het aantal inwoners. Deze situatie is historisch gegroeid en kan niet stand houden nu de beschikbare middelen objectief zullen worden verdeeld. Vanwege het bestaande regionale zorglandschap ligt hier een regionale opgave om het aanbod in balans te brengen met de lokale (en regionale) vraag vanuit onze inwoners. Deze "omvorming" kost tijd en kunnen wij alleen regionaal gezamenlijk vormgeven.
- Door samen te werken bij deze transformatie kiezen wij een zorgvuldige weg met in achtname van gangbare/ adequate termijnen.

Op 1 maart 2019 is het transformatieplan besproken tijdens het regionale portefeuillehouders-overleg Zorg. Vanuit daar wordt het transformatieplan om uitvoering te geven aan de door-decentralisatie ter vaststelling voorgelegd aan de colleges en ter informatie doorgeleid naar de gemeenteraden.

Onderwerp

Transformatieplan Samen aan Zet 2019-2021

Datum

10 december 2019

Ons kenmerk

101989

Pagina

2 van 4

Kort na de bespreking van het transformatieplan op 1 maart 2019 werd duidelijk dat de VNG een expertiseteam zou instellen om haar van advies te dienen voor de beoogde door-decentralisatie van maatschappelijke opvang, beschermd wonen en begeleiding. Op 20 juni jl. heeft het expertiseteam advies uitgebracht. In juli is dit advies besproken door VNG en VWS en vervolgens is hier zowel door de VNG als door VWS over geïnformeerd in de brieven zoals ter bijlage bijgevoegd.

Uit het advies van het expertiseteam komt puntsgewijs het volgende naar voren:

- De inhoudelijke visie van de commissie Dannenberg is de leidraad die geoperationaliseerd moet worden;
- Het door-decentraliseren en uiteindelijk objectief verdelen past bij de beoogde eindsituatie;
- Vanwege een stapeling van risico's en onzekerheden, pas door-decentraliseren per 2022;
- Geleidelijk aan door-decentraliseren met een 10 jaar durend ingroeipad om te komen van een historische naar objectieve verdeling;
- Verplichte regionale samenwerking;
- Maatschappelijke opvang blijft in eerste instantie centrumgemeentetaak. Of deze taak door-gedecentraliseerd dient te worden, wordt na een evaluatie na 4 jaar bezien. Hiervoor is meer zicht op de werking van het stelsel en een beter beeld van de instroom nodig;
- Huidige cliënten blijven gedurende hun indicatie financieel gezien de verantwoordelijkheid van de centrumgemeente;
- Verrekening van cliënten op basis van werkelijke uitstroom naar de Wet langdurige zorg;
- Het stelsel bevat het principe van kostenverrekening of woonplaatsbeginsel: dit brengt met zich mee dat de gemeente van herkomst financieel verantwoordelijk blijft voor periode x.
- Landelijke inkoop voor enkele specialistische voorzieningen;
- Landelijke afspraken over voldoende en juiste ambulante Zorgverzekeringswet zorg;
- Landelijke afspraken over voldoende geschikte woningen;
- Onafhankelijke taskforce jaagt aan, monitort en bemiddelt waar nodig in de regio's;
- Na (iedere) 4 jaar evalueert de taskforce en adviseert deze over eventuele bijsturing;
- Centrumgemeenten maken afspraken met zorgkantoren over het effect van de inkoopafspraken met betrekking tot een zorgvuldige overgang van cliënten naar de Wet langdurige zorg.

Het advies van het expertiseteam maatschappelijke opvang (MO), beschermd wonen (BW) en begeleiding (BG) is als bijlage bijgevoegd.

In het transformatieplan Samen aan Zet staan de opgaven benoemd waar wij als regio de komende periode aan door moeten worden. De VNG en het ministerie van VWS zijn het eind 2018 bestuurlijk eens geworden over een versnelling in de voorbereidingen op de door-decentralisatie. De regio's is gevraagd om uiterlijk 1 januari 2020 regionale afspraken te hebben gemaakt over:

1. Verdeling van verantwoordelijkheden tussen gemeenten in de regio;
2. Verdeling van het beschikbare budget en de financiële risico's;
3. Wijze waarop samengewerkt gaat worden tussen gemeenten in de regio;
4. Wijze waarop samengewerkt gaat worden met andere betrokken partners binnen de regio (cliënten, aanbieders, corporaties en verzekeraars);
5. De wijze waarop de overgangsfase tussen de nieuwe en de oude verdeling van financiële middelen vormgegeven zal worden en hoe hierbij geborgd zal worden dat bestaande en nieuwe cliënten weten waar ze aan toe zijn.

Belangrijk is dat er vanuit het rijk actief zal worden gestuurd op deze samenwerkingsafspraken.

Onderwerp

Transformatieplan Samen aan Zet 2019-2021

Datum

10 december 2019

Ons kenmerk

101989

Pagina

3 van 4

In februari heeft het Ministerie van BZK de voorlopige uitkomsten van het nieuwe verdeelmodel bekend gemaakt en gepubliceerd op haar website. Dit beeld was negatief voor onze regio. De reden hiervoor is dat in onze regio historisch gegroeid sprake is van een oververtegenwoordiging van intramurale (instellingen)zorg. In het vanuit het expertiseteam opgestelde advies dat door het ministerie van VWS en BZK positief is ontvangen worden echter de waarborgen genoemd om tegemoet te komen aan deze financiële risico's en onzekerheden, op de wijze zoals in deze brief puntsgewijs omschreven en in de bijlage uitgebreid uitgewerkt. Op dit moment verricht onderzoeksbureau AEF landelijk onderzoek in opdracht van het ministerie van BZK om te komen tot het objectieve verdeelmodel. In het eerste kwartaal 2020 wordt hier meer informatie over verwacht en zullen wij u nader informeren.

Onderdeel van de afspraak tussen rijk en VNG (waarover wordt geïnformeerd in de brieven in de bijlage vanuit de VNG en de staatssecretaris van VWS) is dat – zoals aangegeven – gemeenten verplicht zijn regionaal samen te werken om cliënten op passende wijze te kunnen blijven ondersteunen. Hoe de verplichte samenwerking er exact uit moet zien, wordt de komende maanden nader uitgewerkt. Wij vinden het belangrijk dat daarin het uitgangspunt van financiële solidariteit wordt gehanteerd. Er wordt regionaal een raadsinformatiebrief opgesteld die u in het tweede kwartaal van 2020 kunt verwachten. Omdat deze brief pas in 2020 verwacht wordt, hebben wij gemeend u alvast met deze raadsbrief te informeren.

Wij gaan graag met u in gesprek over dit thema in een te plannen raadsontmoeting.

Met vriendelijke groet,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN RENKUM
de secretaris,

de burgemeester,

R.S.M. (Rudi) Heintjes

A.M.J. (Agnes) Schaap

- Bijlagen: 1. Transformatieplan samen aan zet
2. Advies expertiseteam MO-BW-BG
3. VNG ledenbrief: door-decentralisatie en nieuw verdeelmodel MO-BW-BG
4. Brief VNG en VWS over regionale uitvoeringsafspraken: beschermd wonen en maatschappelijke opvang
5. Brief staatssecretaris van VWS aan de Tweede Kamer: voortgangsrapportage beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Onderwerp

Transformatieplan Samen aan Zet 2019-2021

Datum

10 december 2019

Ons kenmerk

101989

Pagina

4 van 4